
Slovenský filmový ústav tento rok hospodári s kráteným rozpočtom

Slovenský filmový ústav (SFÚ) ako jedna z inštitúcií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR sa tento mesiac prezentoval na verejnom odpočte svojich činností za uplynulý rok. Hoci zabezpečovanie jednotlivých činností bolo za minulý rok úspešné a SFÚ dosiahol zlepšený hospodársky výsledok, jeho existencia bude tento rok vzhľadom na súčasné finančné podmienky, ktoré sú dôsledkom kráteného rozpočtu SFÚ, o niečo zložitejšia.

Napriek pretrvávajúcej hospodárskej kríze SFÚ v roku 2010 zabezpečoval všetky svoje činnosti v zmysle audiovizuálneho zákona a dosiahol vyrovnaný rozpočet s miernym ziskom. Dôležitá bola realizácia štyroch prioritných projektov: Systematická obnova audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovanie, Integrovaný audiovizuálny informačný systém SKCINEMA a napokon Prezentácia slovenskej kinematografie v zahraničí. Jeho prioritou bolo aj zabezpečovanie úloh Zákonného depozitára audiovizuálnych diel. Tieto činnosti SFÚ vykonáva ako jediná národná inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizie a v tomto smere má nezastupiteľné miesto. Na rok 2011 ale SFÚ nemá žiadne prioritné projekty. Celkový rozpočet inštitúcie bol totiž krátený o viac ako 350 000 Eur, čo sa už dnes odráža na chode celej inštitúcie. *„Je to obrovská suma, ktorej výpadok nebude vedieť SFÚ ničím nahradiť. Aj keď sa nám vlani podarilo najmä licencovaním filmov, ku ktorým SFÚ vykonáva práva výrobcu, zabezpečiť vyššie zdroje, predstavujú len štvrtinu z výpadku spomínanej sumy,“* hodnotí zložitú situáciu, v ktorej sa SFÚ nachádza jeho generálny riaditeľ Peter Dubecký.

Dôsledkom reštrikčných opatrení, ktoré bol a je SFÚ nútený vykonať, je krátenie alebo zastavenie niektorých dôležitých i základných činností. Podľa Dubeckého sa to najviac odzrkadlí v prezentácii slovenskej kinematografie v zahraničí. V minulom roku SFÚ zabezpečil uvedenie až 708 slovenských filmov na 119 podujatiach v 33 štátoch sveta. *„V súčasnosti ústav disponuje veľmi limitovanou finančnou čiastkou na prezentáciu našej kinematografie v zahraničí, nehovoriac o tom, že výrazným spôsobom je ohrozená aj budúcoročná prezentácia na dvoch kľúčových medzinárodných festivaloch a filmových trhoch v Cannes a v Berlíne. Nie je pre nás možné ani vysielat' tvorcov na prehliadky a festivaly v takom rozsahu, ako tomu bolo v ostatných rokoch,“* hovorí Dubecký a pokračuje: *„Výrazne redukovaná bude aj edičná činnosť. V minulosti sme vydávali niekoľko publikácií ročne, v súčasnosti budeme môcť koprodukovat' len knihu pamätí Pavla Branka Proti prúdu. Rovnako v oblasti vydávania DVD nosičov budú musieť všetky aktivity počkať, okrem dlhodobu zazmluvnenej edície slovenských filmov zo 40. a 50. rokov so spoločnosťou Petit Press. V neposlednom rade sa krátenie dotkne aj priameho výkonu činností SFÚ, ktoré súvisia s informačným systémom SKCINEMA, konkrétne*

s popisovaním spravodajských filmov.“ Pritom väčšina činností SFÚ je pre rozvoj slovenskej kinematografie a audiovizízie úplne nenahraditeľná alebo bude chýbať.

Okrem zabezpečovania všetkých činností v zmysle audiovizuálneho zákona a realizácie prioritných projektov rozvíjal SFÚ vlani v zmysle jeho poslania aktivity rôzneho druhu. Pokračoval okrem iného aj v podpore vzniku nových filmov formou koprodukčného partnerstva, pričom sa stal koprodukčným partnerom štyroch projektov. Najvýznamnejším z nich bolo pokračovanie spolupráce na cykle *Slovenské kino* (s pracovným názvom *Milníky slovenskej kinematografie*), pokračovala aj koprodukčná spolupráca na portréte slovenského scenáristu a dramaturga Tibora Vichtu *Kým sa skončí tento film* a koprodukoval aj filmy *O starých mládencoch a holuboch* a *Čarovný svet animovaného filmu*. Ďalej spolupracoval s francúzskym vydavateľstvom Malavida na vydaní štyroch filmov z obdobia československej novej vlny na DVD v Paríži, vďaka čomu sa filmy *Slnko v sieti* Štefana Uhra, *Boxer a smrť* Petra Solana a dva filmy Juraja Jakubiska *Kristove roky* a *Vtáčkovia, siroty a blázni* dostali do distribúcie vo francúzsky hovoriacich krajinách (Francúzsko, Belgicko, Švajčiarsko). O úspešnosti jeho aktivít hovoria aj rôzne ocenenia, ktoré za svoju činnosť v minulom roku SFÚ získal. Úspechom je aj skutočnosť, že šesť filmov z archívneho fondu SFÚ sa v minulom roku dostalo medzi desať najsledovanejších slovenských filmov v domácich televíziách, najviac divákov videlo snímku *Perinbaba* Juraja Jakubiska, v rebríčku figurovali aj snímky *Pacho, hybský zbojník*, *Nevera po slovensky*, *Jánošík I. a II.* a dvakrát odvysielaný *Nebojsa*. Tieto filmy spolu videli takmer 3 milióny divákov.

Vedenie SFÚ si uvedomuje, že nepriaznivá finančná situácia nie je príznačná len pre SFÚ, týka sa celej kultúry a spoločnosti. Peter Dubecký v tejto súvislosti hovorí, že „*moje obavy sú veľké. Napriek tomu, že z legislatívneho hľadiska sa postavenie SFÚ zadefinovalo audiovizuálnym zákonom, nielen ostatné dva roky, ale obávam sa, že aj rok 2012, budú asi najťažšími rokmi tejto inštitúcie. Považujem za veľmi dôležité stabilizovať financovanie SFÚ ako jedinej pamäťovej inštitúcie v oblasti audiovizízie na Slovensku, aj keď si uvedomujem, že kríza sa nás ďalej všetkých dotýka. Myslím si však, že zákonom definované povinnosti a činnosti, ktoré má SFÚ vykonávať, by mali zostať zachované. Dúfam, že SFÚ sa z tejto zložitej situácie zdarne dostane a dôstojne bude schopný pripraviť oslavy 50. výročia svojho vzniku v roku 2013.*“